

اولین قرارداد ایران با شرکت هند شرقی انگلیس

۲۴ بهمن ۱۴۰۲ ساعت ۱۸:۳۱

اولین قرارداد ایران با شرکت هند شرقی انگلیس در سال ۱۶۲۲ بسته شد و به موجب این قرارداد در مقابل کمک کمپانی در بیرونی راندن پرتغالی‌ها از هرمز، آنان حق انحصاری صدور ابریشم از ایران را به دست آوردند.

روابط هند شرقی تنها به هند محدود نبود بلکه این شرکت استعمارگر به مرور با سایر کشورها از جمله ایران نیز وارد رابطه شد و به فعالیت‌های استعماری پرداخت. اولین بار شرکت هند شرقی انگلیس در زمان شاه اسماعیل وارد رابطه با ایران شد:

«اولین قرارداد ایران با شرکت هند شرقی انگلیس در سال ۱۶۲۲ بسته شد و به موجب این قرارداد در مقابل کمک کمپانی در بیرونی راندن پرتغالی‌ها از هرمز، آنان حق انحصاری صدور ابریشم از ایران را به دست آوردند و علاوه بر آن از پرداخت گمرک جهت ورود کالاهای خود معاف شدند و در نیمی از کل درآمد گمرکی بندرعباس شریک گشتند. پس از واگذاری هرمز به پرتغالی‌ها از طرف شاه اسماعیل این اولین امتیازی بود که شرکت‌های سوداگر غرب رسماً از ایران دریافت می‌کردند بر طبق این امتیاز، در برابر صدور ابریشم، ایران پارچه‌های انگلیسی و سایر کالاها را وارد می‌کردند و فقط یک سوم قیمت آن را با سکه می‌پرداختند این قرارداد برای کمپانی بسیار پر منفعت بود و از آنجا که هیچ‌گونه مالیات و حقوق گمرکی نمی‌پرداختند به زبان اقتصاد ایران بود و تولیدکنندگان داخلی به خصوص پارچه بافان متضرر می‌شدند کمپانی هند شرقی در مقابل کمک ناچیز برای بیرون راندن پرتغالی‌ها موفق به کسب چنین امتیاز مهمی گردید و موفق شد بازار بزرگی را برای تجارت به تصرف در آورد که در سراسر قرن ۱۷ و ۱۸ یکی از پرسودترین بازارهای این کمپانی بود سیاحانی که در نیمه قرن ۱۷ در اصفهان بوده‌اند، همگی از کاروانسراهای بزرگ لندره نام (فرانسوی (لندن) فروشان، یعنی ماهوت و پارچه‌های انگلیسی نام برده‌اند. تعداد این کاروانسراها را بین ۳ تا ۵ عدد ذکر کرده‌اند.»

منبع: علیرضا ثقفی خراسانی، سیر تحولات استعمار در ایران، مشهد، نشر نیکا، ۱۳۷۵، صص ۷۹-۸۰

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49511/اولین-قرارداد-ایران-شرکت-هند-شرقی-انگلیس>